

Tecnologies de la informació i la comunicació al màster de formació del professorat de secundària d'Educació Física

Juncà, A.; Pla, G.

Universitat de Vic

Durant el curs 2010-11 a la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic s'ha impartit la primera edició del Màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària especialitat d'Educació Física. I enguany s'hi celebra la segona edició. El màster ofertat des de la UVic té com a objectiu formar els futurs professionals de l'educació física de Catalunya.

En aquesta formació s'inclou també la capacitació del professorat en l'ús i la relació amb les tecnologies de la comunicació i la informació (TIC). Objectius: Valorar i ajustar la implementació de la formació en TIC al màster de Formació del Professorat en Educació Física de la UVic. Marc Teòric. Fer visibles els usos de les noves tecnologies i al mateix temps incorporar les noves tecnologies als currículums educatius és un aspecte clau per evitar distanciar determinats col·lectius d'aquells canvis que es produeixen a la societat (Cobo & Moravec, 2011). En aquest sentit, l'esclatxa digital (digital divide) és producte de les diferències socioeconòmiques entre les comunitats que tenen o no accés a internet i que en coneixen o en desconeixen els seus usos potencials (Warschauer, 2004). En la formació universitària aquesta esclatxa té una importància creixent i cal que sigui tinguda en compte a l'hora de dissenyar actuacions formatives també en aquest àmbit (Selwyn, 2010). Els nous escenaris que apareixen amb les noves tecnologies es caracteritzen per, entre d'altres qüestions, adoptar fórmules d'usos compartits del coneixement, per aprofitar la intel·ligència col·lectiva i per possibilitar que els individus que hi participen s'enriqueixin formativament gràcies als usos que en fan els altres usuaris (O'Reilly, 2005). Això situa l'entorn digital com un espai de connexió d'intel·ligències i de suma esforços: la intel·ligència col·lectiva (Lévy, 2004), la qual permet la col·lectivització i l'intercanvi d'informació, la cooperació i l'empoderament de les persones (Cobo & Pardo Kuklinski, 2007).

A partir d'aquesta visió, dins dels continguts del màster de formació del professorat s'hi ha afegit un mòdul de continguts centrat en l'ús de les eines digitals en l'educació i, especialment, en l'Educació Física. La proposta d'innovació, però, a banda del mòdul específic comprèn la implementació de diferents aspectes estructurals de funcionament del màster lligats a les noves tecnologies, així com la distribució en diferents assignatures d'activitats i tasques formatives amb les TIC com element definitori.

Per implementar el mòdul i les diferents activitats TIC es diferencien tres etapes: A la primera, a l'inici del màster, s'avalua el nivell inicial de l'alumnat en relació a les TIC (el seu grau de coneixement, interès i necessitats). A la segona etapa, durant tot el màster, s'implementa el mòdul TIC i es duen a terme totes les tasques TIC a diverses assignatures del màster (això inclou l'ús de twitter i d'un hastagh específic del màster, els programes slideshare, wordle, present me, els documents col·laboratius de l'entorn google, el treball amb l'skype, la descoberta de xarxes específiques d'educació: Edublog, Skype in the classroom, The 21st Century Teacher... Així com l'exposició d'experiències educatives d'educació física vinculades

a les TIC, i l'ús de les eines que el campus virtual de la Universitat de Vic ofereix (tauler, fòrum, xat...-). A la tercera i darrera etapa, un cop finalitzat el màster, s'avalua per part de l'alumnat el mòdul TIC i la formació rebuda en aquest àmbit de tot el màster.

La innovació en relació a les TIC duta a terme el primer any va obtenir una bona valoració de l'alumnat del màster. Tot l'alumnat va coincidir en el fet que les seves competències en el camp de les TIC havia millorat notablement. Paral·lelament a aquesta valoració, l'alumnat va manifestar un cop realitzat el màster i havent vist les possibilitats que ofereixen les TIC, que eren més conscients de les seves limitacions en aquest àmbit. En aquest sentit, els resultats també ressaltaven la conveniència d'augmentar la presència d'aquesta formació de manera transversal al màster a la majoria de les assignatures. De cara a l'edició d'enguany, en la qual s'ha modificat a l'alça la presència de la formació TIC, els resultats esperats són el manteniment o augment de la satisfacció de l'alumnat vers aquest tipus de formació, així com la descoberta de nous punts forts i febles de la formació que s'ofereix al màster per tal de millorar-la en les properes edicions.

Referències

- Cobo, C. & Moravec, J. (2011). Aprendizaje invisible. Hacia una ecología de la educación. Barcelona: Colección Transmedia XXI, Publicacions i edicions de la UB.
- Cobo, C. & Pardo Kuklinski, H. (2007). Planeta Web 2.0. Inteligencia colectiva o medios fast food. Barcelona/México DF: Grup de Recerca d'Interaccions Digitals, Universitat de Vic. Accessible a <http://www.planetaweb2.net/> [consulta 4 de juliol de 2011].
- Law, N. (2008). "Polítiques i pràctiques sobre l'ús de les TIC com a suport en l'aprenentatge: lliçons extremes d'estudis comparatius internacionals". A Quaderns d'avaluació: 5è Seminari d'Avaluació Educativa. Les TIC a l'ESO, núm 12, pp. 52-74.
- Lévy, P. (2004). L'Intelligence Collective. Pour une anthropologie du cyberspace. Paris: La Découverte.
- Peña-López, I. & Cerrillo, A. (2011). "Herramientas 2.0 para el desarrollo de competencias profesionalizadoras". En II Jornada sobre Docencia del Derecho y Tecnologías de la Información y la Comunicación, 6 de junio de 2011. Barcelona: UOC.
- Selwyn, N. (2010). "Degrees of digital division: Reconsidering digital inequalities and contemporary higher education". A Revista de Universidad y Sociedad del Conocimiento, Vol. 7, núm. 1.
- Warschauer, M. (2004). Technology and social inclusion: rethinking the digital divide. Massachusetts: MIT paperback edition.